

Πυρρίχιου τε και Γυναϊκός Συνεΰρεσις

Μ. Σαραντίτη¹, Ε. Αλμπανίδης², Δ. Γουλιμάρης²

¹ Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

² Σ.Ε.Φ.Α.Α., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Περίληψη

Η παρούσα δημοσίευση θέτει ως αντικείμενο μελέτης τον πυρρίχιου χορό της αρχαιότητας, ο οποίος εκτελούνταν από γυναίκες. Σκοπός της είναι να ανατρέξει στις γραπτές πηγές της αρχαιότητας και να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνεται σε αυτές. Οι χοροί ανάλογα με τις κινήσεις, τις χειρονομίες και τον χαρακτήρα τους διακρίνονται σε θρησκευτικούς, ειρηνικούς και πολεμικούς. Ο πυρρίχιος χορός σύμφωνα με τις γραπτές πηγές της αρχαιότητας ήταν ένας από τους ενόπλιους χορούς. Ποια όμως η προέλευση αυτού; Τι ήταν ο Πυρρίχιος; Εκτελείται από γυναίκες και γιατί; Πώς επηρεάστηκε; Η ιστορική του διαδρομή ξεκινά από τη μυθολογία για να καταλήξει στο σήμερα. Έτσι, ο χορός αυτός περιλαμβάνει στάσεις και κινήσεις και οι κινήσεις των χορευτών δίνουν την εντύπωση ότι επιτίθενται σ' έναν εχθρό με τόξο, βέλη και ακόντιο. Ακόμη, όσοι εκτελούσαν τον πυρρίχιου, αμύνονταν από χτυπήματα γέρνοντας πλάγια (εκνευσίς), υποχωρώντας (ύπειξις), πηδώντας (έκπήδησις έν ύψει), σκύβοντας (ταπείνωσις). Ήδη από τον τέταρτο αιώνα παρατηρούνται εταίρες που εκτελούν τον πυρρίχιου χορό να έχουν αντικαταστήσει τον πολεμικό εξοπλισμό, δόρυ, ασπίδα με θύρσους και δαυλούς. Επαγγελματίες χορεύτριες με περικεφαλαίες και ασπίδες εκτελούσαν ατομικούς πυρρίχιους χορούς, άλλοτε με χάρη, άλλοτε ως παρωδία και άλλοτε με ασελγείς κινήσεις και χειρονομίες. Αυτό προκύπτει κυρίως από τη μελέτη των αγγειογραφιών. Οι γυναίκες, λοιπόν, εκτελώντας τον πυρρίχιου χορό προσέδωσαν ένα ιδιαίτερο «άρωμα» σε αυτόν.

Λέξεις-κλειδιά: πυρρίχιος, γυναίκες, ενόπλιος χορός